

58. 1.

BRIEF VAN DEN MINISTER VAN BUITEN-  
LANDSCHE ZAKEN.(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n<sup>o</sup>. 368  
der Zitting 1924—1925.)*Den Heere Voorzitter van de  
Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

's Gravenhage, den 28 Mei 1926.

Met verwijzing naar Uw schrijven dd. 26 Mei 1925, n<sup>o</sup>. 520, waarbij mij werd toegezonden het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer der Staten-Generaal, betreffende het wetsontwerp tot goedkeuring van het op 3 April 1925 te 's Gravenhage tusschen Nederland en België gesloten verdrag tot herziening van eenige bepalingen van het op 19 April 1839 te Londen tusschen beide Staten gesloten verdrag, etc., heb ik de eer U hiernevens te doen toekomen de Memorie van Antwoord in zake dit wetsontwerp. Tevens gelieve U hierbij aan te treffen eene Nota van Wijzigingen, met toelichting, vergezeld van een gewijzigd ontwerp van wet. Naast de toevoeging van een nieuw artikel 2 wordt het wetsontwerp in dien zin aangevuld, dat ter goedkeuring aan de Staten-Generaal wordt voorgelegd niet slechts het op 3 April 1925 geteekende verdrag met daarbij gevoegde overeenkomst nopens de procedure met betrekking tot de scheidsrechterlijke oplossing van geschillen, maar ook het op 18 Mei 1926 te 's Gravenhage onderteekende protocol tot nadere omschrijving van de strekking van eenige bepalingen daarvan en het op 22 Mei 1926 te Parijs tusschen België, Frankrijk, Groot-Britannië en Nederland gesloten verdrag tot erkenning van het vervallen van de collectieve verdragen van 19 April 1839 en van het bij dat verdrag behorende protocol van onderteekening. De overeenkomsten, waarvan thans goedkeuring wordt gevraagd, zijn bij het gewijzigd ontwerp van wet afgedrukt. Een vertaling van laatstbedoeld verdrag met protocol is tevens hierbij gevoegd.

Ik voeg hierbij tevens een exemplaar van de kaart in drie bladen en van de beide lijsten van tonnen, bakens en lichten, genoemd in artikel IV, § 8, lid 2, van het verdrag van 3 April 1925, den in 1920 vastgestelden tekst van het verdrag, met Toelichtend Verslag, benevens een drietal exemplaren van een bundel op de verdragen van 1839 betrekking hebbende regelingen, met beleefd verzoek deze documenten ter griffie van de Kamer ter inzage van de leden te willen doen deponeren.

*De Minister van Buitenlandsche Zaken,*

VAN KARNEBEEK.

58. 2.

## MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 28 Mei 1926.)

## Algemeene beschouwingen.

§ 1. De ondergeteekende is voor de hulde erkentelijk, welke hem naar aanleiding van de onderhandelingen, die aan het sluiten van het tractaat zijn voorafgegaan, is gebracht. Hij aanvaardt die met waardeering. Wanneer hij het verdrag, waarop zooveel critiek is uitgeoefend, en waartegen zooveel stemming is gemaakt, niettemin voor aanneming bij de Staten-Generaal blijft aanbevelen, dan is het niet, omdat hij in de voorbereiding aandeel heeft gehad en het namens de Regeering geteekend heeft, maar omdat hij de totstandkoming acht te zijn in het belang van ons land en van onze internationale verhoudingen.

§ 2. Blijkens het Voorloopig Verslag liepen bij de beoordeeling van het verdrag de meeningen uiteen. Verscheidene leden waren teleurgesteld, omdat de regeling tal van belangrijke concessies van Nederland aan België bevat, terwijl daartegenover nauwelijks tegemoetkomingen van de andere zijde staan. Naar hun oordeel bevat het verdrag voorts bedenkelijke leemten en, voor zoover vraagstukken wél tot oplossing waren gebracht, is de regeling weinig bevredigend. Andere leden achtten deze bezwaren te breed uitgemeten. Zij waren van meening, dat het verdrag uit een historisch oogpunt moet worden beschouwd in verband met de moeilijke omstandigheden, waarin Nederland zich in 1919 bevond, en zij wezen op de beteekenis van het verdrag voor de ontwikkeling van de betrekkingen tusschen Nederland en België en voor de verhouding van andere Mogendheden tot deze betrekkingen.

Naar aanleiding van deze beschouwingen, welke de vraag raken, hoe het verdrag moet worden gezien en begrepen, moge nader het volgende worden uiteengezet.

De leden, die aan hun teleurstelling uitdrukking gaven, zien, naar het voorkomt, voorbij, dat het bij de onderhandelingen niet ging om een willekeurig do-ut-des contract, ter hand genomen door België en Nederland tot regeling over en weer van wederzijdsche belangen, en waarvan de inhoud inderdaad naar de onderlinge verhouding der wederzijdsche praestaties zou mogen worden afgemeten, maar om een concreet, in zich zelf bepaald, internationaal vraagstuk, het probleem van België, dat in 1839 in een drietal verdragen internationaal geregeld was, van welke de herziening na afloop van den oorlog aan de orde werd gesteld <sup>1)</sup>. De herziening betrof de voorwaarden, waaronder België in het Europeesche Statenstelsel werd opgenomen en van het Koninkrijk der Nederlanden gescheiden, en behalve België en Nederland waren ook andere Mogendheden daarbij van rechtswege of krachtens politieke omstandigheden partij. Belangen buiten deze voorwaarden gelegen, stonden buiten het geding en konden

1) Deze drie verdragen zijn als bijlagen aan deze Memorie toegevoegd. De uitvoeringsverdragen van 1839, 1842 en 1843 met de talrijke daarbij behorende bijzondere reglementen, benevens de verdere verdragen en schikkingen op de materie betrekking hebbende zijn opgenomen in een bundel, waarvan eenige exemplaren op de griffie zijn gedeponereerd.